GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŨ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şese lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 22. Joi, 29 Ianuariu (10 Februariu.) 1887.

Braşovŭ, 28 Ianuariu 1887.

De cumva articulii alarmatorĭ ai foilorŭ bismarkiane n'au fostŭ numai o stratagemă electorală—cum susţinŭ unii încă şi astădĭ; de cumva principele Bismarck a mai avutŭ şi intenţiunea de a jidărì pe Francesĭ, seducêndu-i a face vr'unŭ pasŭ pripitŭ: atuncĭ planulŭ ascunsŭ alŭ cancelarului germanŭ n'a avutŭ nicĭ unŭ succesŭ de rêndulŭ acesta.

Nu numai guvernulŭ republicei, ci întrégа pressă francesă a observatŭ faţă cu învinuirile provocătóre germane o purtare înţeleptă şi liniştită, ca niciodată mai înainte. Acéstă purtare a luatŭ multŭ din tăria scirilorŭ alarmatóre rĕspândite de cătră pressa germană subvenţionată şi cu dreptŭ cuvêntŭ declară adĭ diarulŭ parisianŭ „Temps“, că pentru conturbarea păcii europene n'ar mai fi responsabilă Francia ci acea naţiune, care ar ataca'o.

Faptŭ este, că faimele de rĕsboiu alarmătóre n'au isvorîtŭ din Francia şi că până acum toţĭ Francesii fără deosebire au evitatŭ cu multă cumpĕtare şi precauţiune orĭ şi ce s'ar fi pututŭ tălmăcì ca o provocare séu vătămare a sĕmţului naţionalŭ germanŭ. Dér acéstă moderaţiune francesă se pare că are de astădată efectulŭ contrarŭ în Germania. In locŭ sĕ liniştéscă ea produce acolo şi mai mare neodihnă.

Nu este prin urmare nimicŭ surprindĕtorŭ, décă în asemenĭ împrejurărĭ s'a lăţitŭ în Europa credinţa, că prinţulŭ Bismarck plănuesce unŭ atacŭ în contra Franciei. Ambasadorulŭ rusescŭ dela Berlinŭ sĕ fi adresatŭ în privinţa acésta o întrebare contelui Herbert Bismarck şi sĕ fi primitŭ rĕspunsulŭ, că Germania nu se gândesce nicidecum de a ataca Francia.

Totŭ în sensulŭ acesta şi-a datŭ părerea unŭ membru alŭ cabinetului englesŭ într'o convorbire cu raportorulŭ „Corespondenţei politice“ adaugêndŭ, că unŭ nou rĕsboiu ar fi în totŭ casulŭ o mare nenorocire pentru Germania şi că nu'lŭ doresce nicĭ împĕratulŭ, nicĭ guvernulŭ sĕu, nicĭ poporulŭ germanŭ. In ceea ce privesce Francia bărbatulŭ de statŭ englesŭ admite, că acolo esistă o şcólă, care nutresce mereu idea revanşei, dér ocasiunea pentru esecutarea ei i se póte oferi Franciei numai în casulŭ unui rĕsboiu europênŭ, décă va afla unŭ aliatŭ.

Acestŭ casŭ, adause diplomatulŭ englesŭ, se póte întêmpla, décă cestiunea bulgară ar da nascere unui rĕsboiu, deórece Germania n'ar puté sĕ rĕmână multă vreme pasivă şi, îndată ce s'ar angagia, Francia nu s'ar puté reţine de a nu o ataca. Astfelŭ ar puté isbucni unŭ rĕsboiu europênŭ care pentru interesele englese ar fi fórte nefavorabilŭ. De aceea, asigură Englesulŭ, lordulŭ Salisbury face acum totŭ posibilulŭ spre a uşura soluţiunea pacînică a cestiunei bulgare, chiar cu preţulŭ unorŭ concesiunĭ făcute Rusiei şi a jertfirei unorŭ puncte de vedere englese.

Se pare însĕ că nu vrea sĕ ajute nicĭ una, nicĭ alta. Cu tóte asigurările germane şi cu totŭ spiritulŭ de conciliare alŭ lordului Salisbury lucrurile mergŭ din ce în ce mai rĕu şi şansele rĕsboiului crescŭ pe di ce merge.

Pre când mareşalulŭ Moltke descrie situaţiunea în culorile cele mai ameninţătóre, în Parisŭ sĕ ia una din mĕsurile de precauţiune, care de sigurŭ nu va contribui a potoli faimele de rĕsboiu şi a desminţi părerea esprimată de bĕtrânulŭ mareşalŭ.

Scirea, că camera francesă a votatŭ 116 milióne pentru armată şi marină va fi iarăşĭ numai oleiu turnatŭ pe focŭ. La acésta se mai adauge şi faptulŭ demisionărei cabinetului italianŭ, care numai favorabilă nu póte fi păcii, precum şi scirile rele, ce sosescŭ din Petersburgŭ, unde puternicii dilei suntŭ hotărîţĭ sĕ nu cedeze nimicŭ din pretensiunile lorŭ faţă cu Bulgarii.

Combinaţiunile cele mai varie se potŭ ceti acum pe fiă-care di în diarele europene şi amŭ merge, credemŭ, prea departe când le-amŭ înşira aicĭ. Ajunge, că din tóte resultă adevĕrulŭ cuvintelorŭ esprimate de mareşalulŭ Moltke. Politica de ferŭ şi de sânge a principelui Bismark a datŭ nascere unei mişcărĭ şi unei fierberĭ în Europa, care Dumnedeu scie cum şi când se va potoli.

Scene furtunóse în camera din Viena.

In şedinţa dela 4 Februariu n. a camerei deputaţilorŭ din Viena s'au întêmplatŭ scene de totŭ furtunóse.

Fiindŭ vorba despre camerile de lucrătorĭ, deputatulŭ antisemitŭ *Türk* ţinŭ o vorbire aspră contra deputatului *Plener*, imputându-i lui şi partidei liberale, că au adusŭ la ruină tóte rassele poporului, promovândŭ sporirea jidovismului. (Deputatul *Pattai* strigă: *Wrabetz* ride! Wrabetz cugetă ca unŭ jidovŭ, de aceea ride!) *Türk* continuă dicêndŭ, că Plener a soţŭ de principii alŭ lui *Bamberger şi Richter* (din Reichstagulŭ germanŭ), carĭ aruncă în modŭ insultătorŭ buturugĭ în calea celui mai mare bărbatŭ de statŭ germanŭ. Plener nu recunósce nicĭ marea politică socială a lui Bismarck şi de aceea partida Manchester trebue sĕ se numéscă *trădătóre de patriă*, décă se mai numescŭ ei şi Germanĭ.

Deput. *Wrabetz*, membru alŭ clubului germanŭ-austriacŭ, vorbesce contra lui Türk şi antisemiţilorŭ. Vorbirile lui Türk îi amintescŭ oratorului teatrulŭ de păpuşĭ din Prater, în care la sfêrşitŭ totdeuna e ucisŭ jidovulŭ. Unŭ bărbatŭ, care o sută de anĭ după edictulŭ de toleranţă alŭ împĕratului Iosifŭ şi-a scrisŭ pe stindardulŭ sĕu intoleranţa şi care vrea sĕ creeze legĭ esceptionale pentru singuraticele confesiunĭ, şi-a însuşitŭ dreptulŭ a imputa cuiva lipsă de liberalismŭ.

După vorbirea lui Wrabetz se închise şedinţa. După câteva minute Wrabetz conversa în culoarulŭ camerei cu unŭ diaristŭ, cătră care făcu observarea, că strigătulŭ de întrerupere alŭ lui Pattai a fostŭ o mojiciă. In acestŭ momentŭ trecea p'acolea Dr. Pattai, căruia se opri, fixă pe Wrabetz şi-lŭ întrebă: „De mine ai vorbitŭ?“ Wrabetz rĕspunse: *„Da! Am taxatŭ strigătulŭ d tale de mojiciă.“* Pattai îi replică: *„Eştĭ unŭ omŭ atâtŭ de mojicŭ şi de nimicŭ, încâtŭ m'aşĭ murdări, décă aşĭ m'ai vrea sĕ am de-a face cu d-ta.“* Cu aceste plecă. Wrabetz, palidŭ ca mórtea, strigă după elŭ: »Pentru asta'mĭ vei da socotélă!“ De faţă erau şi deputaţii *Menger şi Swoboda*, la carĭ Wrabetz s'a provocatŭ ca la nisce martorĭ.

Antisemitulŭ *Fiegl* se apropriă şi elŭ şi'i oferì în ironiă şi mărturia sa. Deputatulŭ naţionalŭ germanŭ *Krauss* dise cătră Fiegl: »Ruşine sĕ vĕ fiă ca Germanĭ, sĕ vĕ hărtuiţĭ astfelŭ înaintea Cehilorŭ şi Polonilorŭ!« Fiegl trase o înjurătură lui Kraus şi scena se termină. Se dice ca Wrabetz nu va provoca pe Pattai la duelŭ, ci'i va intenta procesŭ pentru vătĕmare de onóre.

Planulŭ de învĕţămêntŭ în scólele medii şi modificaţiunile făcute în elŭ.

Cu vr'o două sĕptĕmânĭ mai înainte aduserămŭ în colónele diarului nostru scirea, că o anchetă ţinută sub preşedinţa ministrului de instrucţiune a făcutŭ de obiectŭ alŭ desbaterilorŭ sale **planulŭ de învĕţămêntŭ gimnasialŭ** şi instrucţiunile referitóre la acesta. Ca continuare a acestei anchete s'au ţinutŭ de nou desbaterĭ la 21 ale lunei trecute în ministeriulŭ cultelorŭ, şi anume *în afacerea instrucţiunei geografiei în gimnasii.*

Ministrulŭ Trefort, în alŭ căruia capŭ se clocescŭ totŭ atâtea planurĭ, câte dile are unŭ anŭ convinsŭ, deja după 4 anĭ, despre defectuositatea grandiosului sĕu planŭ (?) de învĕţămêntŭ şi că o modificare mai mare în acestŭ planŭ şi în instrucţiunile lui arŭ fi împreunată cu multe greutăţĭ şi ar puté periclita chiar consolidarea metodei de învĕţămêntŭ, a luatŭ acum definitivŭ decisiunea *sĕ lase planulŭ de învĕţămêntŭ pentru gimnasii precum şi instrucţiunile în forma lorŭ actuală*, şi sĕ introducă numai şi numai în *învĕţămêntulŭ geografiei* şi în instrucţiunea respectivă modificaţiunĭ eventuale urgente cu privire la trebuinţa practică. Dér şi acestea sĕ aibă de scopŭ numai a înlesnì o împărţire mai acomodată a materialului de învĕţămêntŭ pentru clasa I şi a II-a şi o înşirare a penselorŭ de clasă, care sĕ se apropiă mai tare de trebuinţa practică. (Ca în planulŭ de învĕţămêntŭ alŭ scólelorŭ reale).

Metoda de până acum a învĕţămêntului geograficŭ a datŭ materialului de învĕţămêntŭ din istoria naturală prea mare însemnătate. Ce e dreptŭ este de doritŭ, ca cele mai însemnate animale, plante şi minerale, carĭ caracteriséză o anumită regiune deosebită, sĕ fiă trase şi în viitorŭ în serviciulŭ învĕţămêntului geografiei, pentru ai da mai mare viéţă învĕţămêntului. Acésta însĕ sĕ se facă cu mĕsură şi cu scopŭ bine precisatŭ şi în faţa trebuinţelorŭ reale ale vieţei practice sĕ se îndrepteze atenţiunea cu deosebire asupra tractării topografiei (oraşelorŭ etc.) şi a împărţirei politice. *Numerulŭ órelorŭ rĕmâne pretutindenea neschimbatŭ.*

Propunerea făcută cu ocasiunea conferenţei ântéia *ca istoria literaturei ungurescĭ sĕ fiă pe viitorŭ împărţită pe doi anĭ*, s'a decisŭ a se lua mai târdiu în consideraţiune. In chipulŭ acesta este cu putinţă ca instrucţiunile modificate în sensulŭ legii scólelorŭ medii sĕ se publice câtŭ mai curêndŭ şi sĕ se dispună lucrarea planurilorŭ locale de învĕţămêntŭ în timpulŭ celŭ mai scurtŭ, carĭ planurĭ apoi vorŭ da ocasiune singuraticelorŭ corpurĭ didactice, sĕ corĕspundă trebuinţelorŭ speciale ale institutului în cadrulŭ planului normalŭ de învĕţămêntŭ.

Precum sa amintitŭ, în pomenita anchetă sa pusŭ şi întrebarea *participărei profesorilorŭ la didactru* (taxa de scólă), precum se întêmplă acésta şi în timpulŭ de faţă în unele institute confesionale. Ministrulŭ va lucra, ca acéstă sistemă şi la cele puţine institute, unde este ea în vigóre, sĕ se casseze în interesulŭ propriu alŭ scólelorŭ medii.

Ministrulŭ a mai cerutŭ pe basa acestorŭ consultărĭ votulŭ consiliului generalŭ alŭ instrucţiunei, întru câtŭ ar fi cu cale sĕ se caseze distingerea îndatinată până acum între obiectŭ principalŭ şi secundarŭ la cualificarea profesorilorŭ de scóle medii. Mai departe au fostŭ întrebate comisiunile instalate pentru esaminarea profesorilorŭ, că óre n'arŭ fi de doritŭ, ca sĕ se stérgă sciinţa comparativă a limbei maghiare din rêndulŭ obiectelorŭ de esamenŭ şi sĕ se pretindă adevĕrata gramatică maghiară, a cărei cunoscinţă de altfelŭ şi până acum s'a pretinsŭ, pe o basă mai largă şi în sensŭ mai largŭ la esamene. In fine s'a cerutŭ părerea acelorașĭ comisiunĭ şi relativŭ la întrebarea, décă n'ar fi consultŭ, ca la esamenulŭ de profesură din istoriă sĕ se céră şi cunoscinţe geografice temeinice, deórece profesorului de istoriă îi este impusŭ, ca cunoscinţele geografice ale scolarilorŭ câştigate în clasele cele dintâiu sĕ le improspĕteze în cursurile mai înalte.

Consiliulŭ generalŭ de instrucţiune a desbătutŭ într'o şedinţă mai dilele trecute *asupra instrucţiunei limbei latine în şcólele reale*, care este sĕ se efectuéscă deja în anulŭ şcolasticŭ viitorŭ în înţelesulŭ budgetului. Basa desbaterei, la care au luatŭ parte şi secretarulŭ de statŭ *Albert Berzeviczy*, consiliarulŭ de secţiune *Iosifŭ Klamarik* şi directorulŭ şcólei reale superióre *Iosifŭ Meyer*, a format'o unŭ proiectŭ lucratŭ de o comisiune (*Anton Bartel, Gustav Heinrich, O. Homann* şi *M. Karman*). Dispoşiţiunile cele mai esenţiale ale acestui proiectŭ se potŭ resuma în următórele:

Consiliulŭ de instrucţiune procede din vederea, ca instrucţiunea limbei latine în şcóla reală sĕ dea elevilorŭ basă la cultura humanistică şi sĕ-i pună totdeodată în posiţiune, sĕ facă esamenulŭ de maturitate în limba latină şi sĕ potă intra într'o facultate de universitate. Purcedêndŭ din acéstă presupunere mĕsura cunoscinţelorŭ, carĭ trebue sĕ se câştige prin acéstă instrucţiune nu trebue sĕ fiă prea mică, ér pe de altă parte orĭce impovĕrare a tinerimei sĕ se eviteze. Fiindcă numai o instrucţiune specială póte promite succesŭ, pentru aceea ea trebue sĕ fiă predată de unŭ profesorŭ diplomatŭ în filologia clasică, şi fiind-că sub acéstă instrucţiune nu este permisŭ, ca obiectele ordinare ale scóle-

reale sĕ sufere, numai scolarĭ cu *clasă bună* sĕ fiă admişĭ la studiulŭ limbeĭ latine. Instrucţiunea sĕ estinde asupra celorŭ patru şcóle reale superióre, în clasa a cincea, a şesea şi a şeptea cu câte treĭ óre pe sĕptĕmână, în clasa a opta cu câte douĕ óre pe sĕptĕmână, la olaltă cu unsprędece óre pe sĕptĕmână.

Scopulŭ instrucţiuneĭ s'a precisatŭ astfelŭ, ca elevulŭ la sfîrşitulŭ cursuluĭ alŭ 4-lea sĕ posédă: 1) cunoscinţe gramaticale fundamentale, 2) cetire în clasicii introduşĭ în planulŭ de învĕţămîntŭ (Cicero, Salust, Tacit, Virgil şi Horaţiu, maĭ alesŭ în prosaicii numiţĭ), şi 3) sĕ dobândéscă o orientare generală în anticităţile romane şi în literatura latină.— Planulŭ de învĕţămîntŭ va trebuĭ firesce sĕ sufere anumite modificaţiunĭ după referinţele locale la singuraticele şcóle reale.

Elaboratulŭ consiliuluĭ de instrucţiune se va propune în şedinţa plenară, ce se va ţine în Februariu a. c., şi atuncĭ va fi aşternutŭ spre sancţionarea guvernuluĭ. In acelaşi timpŭ se maĭ póte aminti că la consiliulŭ de instrucţiune a sositŭ unŭ rescriptŭ alŭ ministruluĭ de instrucţiune, prin care consiliulŭ de instrucţiune este provocatŭ, sĕ supună la o cerere specială întrebarea: *Décă deosebirea usitată în timpulŭ de faţă între obiecte principale şi secundare la esamenulŭ de profesură este de a se ţine séu eventualŭ de a se modifica?*

Tendinţa rescriptuluĭ este îndreptată în contra praxeĭ de până acuma (deşi nu generală), după care în urma resultatelorŭ îndestulitóre din specialitatea principală pretensiunile din specialitatea secundară au fostŭ în unele locurĭ prea micĭ.

Faţă cu multele planurĭ, ce le urzesce activitatea neastĕmpĕrată a ministruluĭ Trefort, nu putemŭ sĕ nu ne gândimŭ la vorba Românuluĭ: Cine începe multe puţină ispravă face.

SCIRILE DILEI.

Sub titlulŭ „Datorinţă ungurésca,“ „Kolozsvár« arată într'unŭ articulŭ de fondŭ cum suntŭ datorĭ Ungurii sĕ procédă în faţa criticeĭ situaţiunĭ în care se află astădĭ Europa. De unŭ atacŭ ofensivŭ alŭ Rusieĭ contra monarchieĭ nóstre dice fóia ungurésca, că astădĭ avemŭ a ne teme maĭ puţinŭ ca altădată. Maĭ încurcate 'i se parŭ relaţiunile dintre Francia şi Germania, maĭ vîrtosŭ după ce o fóiă semioficială din Berlinŭ s'a esprimatŭ deja pe faţă, că pericululŭ unuĭ resboiu cu Francia e aprópe, er acestŭ resboiu fóia din Cluşiu se teme că ar putea aduce în încurcătură şi monarchia nóstră. Din aceste consideraţiunĭ, deşi „Kolozsvár“ sperézá încă în susţinerea păceĭ, totuşi declară, că maĭ ânteiu de tóte datorinţa Ungurilorŭ este sĕ nu mărescă faimele despre eventualitatea unuĭ resboiu, ci maĭ vîrtosŭ sĕ se silescă a-le modera, pentrucă la casulŭ contrarŭ ar îngreuna tendinţele guvernuluĭ întru deslegarea pe cale pacinică, a neînţelegerilorŭ din afară. Pressei şi politicilorŭ unguresci le dă sfatŭ, ca atâtŭ în publicaţiile, câtŭ şi în ameninţările lorŭ se esercieze o influenţă moderată asupra opiniuneĭ publice. „Este maĭ departe o datorinţă, ca celŭ puţinŭ în faţa periculuĭ din afară, ce pe toţĭ ne ameninţă de o potrivă, sĕ se înblândéscă relaţiele dintre naţionalităţile conlocuitóre din ţéră. Trebue sĕ încunjurămŭ — continuă »Kolozsvár.« — certele superflue, desbinările consumătóre de puterĭ, când e vorba de a sări în unire cu tóte puterile pentru apĕrarea patrieĭ, care este patria nóstră a tuturorŭ. O altă datorinţă pentru Maghiarĭ o află in fine „Kolozsvár“ în nisuinţa de a propaga unirea şi bună-înţelegerea între miliţia şi cetăţenĭ.

Va sĕ dică numaĭ câtŭ timpŭ ameninţă pericululŭ sĕ fiă cruţate naţionalităţile? Luămŭ actŭ.

—x—

Societatea „*Crucea Roşia*« din *Pesta* a adresatŭ unŭ apelŭ cătră familiile avute şi corporaţiunile din capitală şi din provincia, sĕ sprijinéscă numita societate în lucrarea sa şi sĕ ia asupră-le îndatorirea d'a îngriji soldaţĭ reconvalescenţĭ în casŭ de rĕsboiu. Societatea însăşĭ va înfiinţa şi în casŭ de nevoia va susţinea spitale de reservă pentru 2000 răniţĭ şi bolnavĭ, spitale de câmpŭ pentru 200 ómenĭ şi staţiunĭ de întrĕmare pentru 3000 soldaţĭ. Tóte acestea însĕ nu ajungŭ şi societatea găsesce necesară îngrijirea reconvalescenţilorŭ. Deja ladăpostirea a câtorva miĭ e asigurată, der precum arată esperienţa, nu se acoperŭ cu acésta trebuinţele, de aceea s'a adresatŭ acelŭ apelŭ cu rugarea d'a se aduce câtŭ maĭ curêndŭ la cunoscinţa presidiuluĭ hotărîrea familiilorŭ şi corporaţiunilorŭ.

—x—

Starea învĕţămîntuluĭ poporală în comitatulŭ *Albeĭ de josŭ* o găsesce „Kolozsvár« ca fórte încuragiatóre pentru „Kulturegylet«-istĭ, maĭ alesŭ fiindcă în acestŭ comitatŭ — în care este aşa de espusŭ elementulŭ unguresců — orĭ ce cifră neînsemnată merită — după părerea luĭ — mare importanţă când este vorba de conservarea şi propagarea limbeĭ unguresci. Ceea ce-lŭ face pe „Kolozsvár“ sĕ se bucure aşa de multŭ este raportulŭ inspectoruluĭ de şcóle Gáspár János, după care deşi din copiiĭ obligaţĭ la şcólă au cercetatŭ şcóla în anulŭ trecutŭ numaĭ 59.3%, der faţă cu anulŭ de maĭ înainte se arată o crescere cu privire la copiiĭ de Ungurŭ, er Româniĭ se află în decrescere. Au esistatŭ în comitatulŭ Albeĭ de josŭ în decursulŭ anuluĭ 260 şcóle poporale elementare — 5 s'au înfiinţatŭ şi 6 s'au desfiinţatŭ. Au funcţionatŭ cu totulŭ 307 învĕţătorĭ din carĭ 180 au sciutŭ limba ungurescă fórte bine, 27 bine, maĭ puţinŭ ungurescе au sciutŭ 53, er 47 n'au sciutŭ de feliu ungurescе. Cifra cestorŭ din urmă dice „Kolozsvár“ că este o cifră înspăimêntătórŭ de mare. Intreţinerea institutelorŭ de învĕţămîntŭ din comitatŭ au costatŭ cu totulŭ 113.921 fl. — Incuragiarea dela începutŭ a luĭ „Kolozsvár“ se transformă într'o cumplită spaimă. Nu i-a succesŭ de astă-dată sĕ amăgéscă pe nimenea cu pretinsulŭ progresŭ alŭ maghiarismuluĭ. Aspră lecţiune!

—x—

Ministrulŭ *Trefort* a adresatŭ rectoratuluĭ politechnicului încunosciinţarea, că ministerulŭ de rĕsboiu comunŭ a o donatŭ, ca sĕ se primescă toţĭ voluntariĭ câţĭ vorŭ intra pe propria lorŭ cheltuială în serviciulŭ activŭ alŭ regimentelorŭ de trenŭ pe anulŭ 1887/8.

—x—

Colera face erăşĭ progrese în *Esseg*, unde se înfiinţézá unŭ spitalŭ pentru bolnaviĭ de coleră.

—x—

Cu privire la instruirea practică a tinerilorŭ technicĭ, ministrulŭ de comunicaţiă *Baross* a dispusŭ, ca eleviĭ politechniculuĭ, carĭ au susţinutŭ deja cu succesŭ ânteiulŭ rigurosŭ, în timpulŭ vacanţelorŭ sĕ pótă primi ocupaţiune, pentru eserciţiu, la căile ferate şi în fabricele statuluĭ. Studenţiĭ, cu dare de mână, nu vorŭ primi remunerarŭ, er pentru ceĭ lipsiţĭ şi capabilĭ se vorŭ sistemisa la oficiile construcţiunilorŭ statuluĭ şi ale inginerilorŭ de rîurĭ 10 locurĭ cu 1 fl., la căile ferate ale statuluĭ 15 locurĭ cu 1 fl. 50 cr. şi la fabrica de maşinĭ a căilorŭ ferate ale statuluĭ 4 locurĭ cu 1 fl. diurnă. Petiţiunile se vorŭ înainta până la finele luneĭ Aprilie.

—x—

D-lŭ *Basiliu de Hosdu*, pictorŭ diecesanŭ în Lugoşŭ, s'a logoditŭ cu d-şóra *Iuliana Tuculia*, sora subnotaruluĭ din Lugeşŭ. Cununia se va serba în 27 Februariu n. în biserica gr. cat. din acelŭ oraşŭ.

—x—

Cestiunea, care ţine adĭ în încordare întrega lume civilisată şi care se tractézá în salonulŭ diplomatuluĭ totŭ cu aşa zelŭ şi adeseorĭ totŭ cu atâta nepricepere ca şi de profanĭ la paharulŭ cu bere, cestiunea, că óre fi-va rĕsboiu, preocupă adĭ tótă vieţa publică. Fantasia poporuluĭ dela ţéră face în acéstă privinţă combinaţiunile cele maĭ ciudate. Aşa se scrie din Prejmerŭ cătră »Kronst. Ztg “, că la tergulu anualŭ ce s'a ţinutŭ acolo în 2 şi 3 Februariu nu se vorbea decâtŭ de rĕsboiu. Uniĭ dintre ceĭ maĭ »bine iniţiaţĭ“ istoriseau cu cea maĭ mare positivitate, că prinţulŭ de corónă cĕlĕtoresce prin ţéră travestitŭ, ca sĕ studieze disposiţiunea poporaţiuniĭ şi starea ţériĭ, aşa d. e. nu de mu'tŭ a fostŭ vĕdutŭ în Măieruşiu ca neguţătorŭ ambulantŭ, s'a dusŭ apoĭ la Feldióra şi séra a cerutŭ peste nópte cvartirŭ protosolgăbirĕuluĭ, der în locŭ de cvartirŭ protosolgăbirĕulŭ puse gendarmiĭ sĕ aresteze pe streinulŭ neguţătorŭ ambulantŭ, care nu voia sĕ se legitimeze, şi sĕ-lŭ escorteze la Braşovŭ. Pe podulŭ Bârseĭ, neguţătorulŭ îşĭ descheiă roculŭ, arătă gendarmilorŭ înspăimêntaţĭ unŭ mare vulturŭ duplu de aurŭ ca semnŭ, că elŭ e — prinţulŭ de corónă şi pe protosolgăbirĕulŭ precum şi pe fişpanulŭ puse sĕ-i aresteze.

—x—

In *Baia de Crişiu* la 4 Februariu n. a. c. séra pe la 8½ óre o mână rea a pusŭ focŭ în *nouĕ clăĭ de fênŭ* ale comerciantuluĭ de acolo *Georgiu Beoviciu*. Pompieriĭ din locŭ au eşitŭ numaĭ decâtŭ la faţa loculuĭ în frunte cu vĕtafulŭ d-nulŭ Petru Truţa, advocatŭ şi deputatŭ, der fiindŭ fênulŭ şi timpulŭ uscatŭ, nu s'a putŭtŭ scăpa nimicŭ. Numaĭ timpuluĭ liniştitŭ este d'a se mulţămi, că foculŭ n'a luatŭ dimensiunĭ maĭ marĭ. Se dice, că fênulŭ ar fi fostŭ asiguratŭ. Dauna se urcă peste 300 fl.

—x—

Stanley a pornitŭ la 3 Februariu din *Cairo*, însoţitŭ de vr'o 600 voluntarĭ, ca sĕ libereze pe Emin Bey.

—x—

Se scrie din *Sibiiu*, că în dilele trecute calfa de căldărarŭ Krisba, de naţiune Cehŭ, a beutŭ în câteva ore în birtulŭ „La lumea nouă« 19 litri de vinŭ vechiu à 40 cr. litru. Acésta n'a făcut'o din vr'unŭ rĕmăşagŭ, ci din deprindere. A plătitŭ 7 fl. 60 cr. şi s'a dusŭ din birtŭ fără sĕ se clatine. In Alba-Iulia lucra într'o fabrică la repararea uneĭ căldărĭ şi ca sĕ o termine curêndŭ, Krisba primea în fiăcare di 25 litri de vinŭ la discreţiune şi le bea regulatŭ fără sĕ dea celorlalţĭ lucrătorĭ măcarŭ unŭ centilitru.

—x—

Balŭ-Calicotŭ arangézá Reuniunea română de gimnastică şi de cântărĭ din locŭ în sala hoteluluĭ Nr. 1 cu toaletă strictŭ prescrisă. Stofele comandate anume se potŭ cumpĕra la firmele: M. & L. László şi la fraţiĭ Simay; suntŭ rugate st. dame a comanda câtŭ se póte maĭ de timpuriu. Invitările se vorŭ trămite câtŭ de curêndŭ. Membriĭ societăţiĭ braşovene, carĭ vorŭ fi fostŭ trecuţĭ cu vederea, der li se cuvine invitare, suntŭ rugaţĭ a se adressa pentru primirea invităriĭ la d-nulŭ Ionŭ Lengeru, preşedintele Reuniuneĭ, în uliţa Scheilorŭ Nr. 146 în catulŭ primŭ. Balulŭ se va ţiné în séra de 14 (26) Februarie a. c.

—x—

In *T. Sân. Miclăuşŭ* se va ţiné în fiăcare anŭ la 10 Ianuariu unŭ alŭ patrulea tergŭ anualŭ.

—x—

In comuna *Gyarmata* de lângă Timişóra, păzitorulŭ de nópte Paul Jungen, urmărindŭ pe nisce hoţĭ, carĭ voiau sĕ spargă o prăvăliă, fŭ împuşcatŭ de unulŭ din hoţĭ şi a doua di fŭ găsitŭ mortŭ.

—x—

In *Sân. Miclăuşulŭ turcescŭ*, agricultorulŭ Michael Vas fu omorîtŭ de nevastă-sa şi de fiiu-sĕu, din causa neînţelegerilorŭ familiare. Ucigaşii, carĭ aruncaseră cadavrulŭ în fântână, fură arestaţĭ şi mărturisiră crima.

—x—

Alegerea arhimandrituluĭ Nectarius *Dimitrievici* ca episcopŭ alŭ Verşeţuluĭ a fostŭ întărită de Maiestatea Sa.

—x—

„*Amiculŭ Familieĭ*“, diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustraţiunĭ. Apare în Gherla de 2 orĭ pe lună sub redacţiunea d-luĭ N. F. Negruţiu şi costă pe anŭ 4 fl., pe jumĕtate de anŭ 2 fl ; pentru România 10 francĭ. -- Nr. 1; dela 1 Ianuariu conţine: La anulŭ nou (poesiă); Strada Carmen Silva (romanŭ) de Theocharŭ Alexi; Ţéra (poesiă) de Vas. Alexandri; Bălăióra (poesiă) de Theocharŭ Alexi; Opera unuĭ omŭ de bine (novelă org.) de Paulina C. Z. Rovinariu; poesiile: Oh de câte orĭ.... de V. R. Buticescu; Atâţa anĭ.. de V. B. Muntenesculŭ; Doĭ ochĭ, de C. Morariu; In ochiĭ teĭ copilă, de G. Simu; Florĭ singuratice, de A. G. Draghicescu. Călĕtoria împrejurulŭ pămêntuluĭ în optŭ-decĭ de dile; cu o introducere: Rĕmăşagulŭ pe unŭ milionŭ. (Piesă de spectaculŭ cu cântece, danţurĭ, evoluţiunĭ şi întrărĭ, în 5 părţĭ şi 15 tablourĭ, de A d'Ennery şi Jules Verne.) — Noţiunĭ din economia domestică, d. I. Dariu; Convorbirĭ higienice, de I. Spartalŭ; Şépte valsurĭ ale vieţeĭ (versiune); Femeia-Bărbatulŭ (cugetărĭ şi maxime) culese de I. Aristotelŭ; Diverse; Ghiciturĭ; Ilustraţiunea Sappho. — Nr. 2, dela 15 Ianuariu: Din literatura limbilorŭ neo-latine, de Dr. Gregoriu Silaşi; Strada Carmen Silva (urmare); Opera unuĭ omŭ de bine (urmare); Doine de amorŭ (poesiă) de C. Morariu; Călĕtoria împrejurulŭ pămêntuluĭ. (urmare); Convorbirĭ higienice, de Dr. Autonini; Strofe triste (poesiă) de G. Simu; Idila modernă (poesiă cu ilustraţiune); Fantoma (Schiţă); Cugetărĭ şi maxime, de I. D. Petrescu; Diverse; Flórea şi femeia (poesiă) de I. G Holbanŭ; Criticastrele (ilustraţiune); Ghicitură. — Nr. 3 dela 1 Febr.: Strada Carmen Silva (urmare); Opera unuĭ omŭ de bine (urmare); Călĕtoria împrejurulŭ pămêntuluĭ (urmare); La cununia d-reĭ Valeria Popŭ cu d. Iulianŭ Popescu (poesiă) de G. Simu; Cugetărĭ şi maxime; Fantoma (fine); Păcăliţiĭ (poesiă cu ilustraţiune); Diverse; Virgina Vestelă înmormêntată de viă (cu ilustraţiune.)

Româniĭ şi Albanesiĭ din Peninsula Balcanică.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Mezzowo, 16 Ianuariu.

De multe orĭ s'a agitatŭ nenorocita cestiune a acestorŭ douĕ popóre, carĭ prin numĕrulŭ şi trecutul lorŭ istoricŭ şi naţionalŭ merită tótă solicitudinea acelora ce au în mânile lorŭ destinele Europeĭ.

Prin forţa împrejurărilorŭ, cercuiţĭ — ca sĕ dicemŭ aşa — de elemente, parte desnaţionalisătóre, parte cu veleităţĭ de grupare sub acelaşĭ steagŭ, Româniĭ şi Albanesiĭ suntŭ puşĭ între ciocanŭ şi nicovală, cercândŭ înzadarŭ a face sĕ înţelégă pe aceştĭ vecinĭ că dorinţa lorŭ este de a rĕmâne pe viitorŭ ceea ce au fostŭ până acum: elemente cu totulŭ distinate în aptitudinele şi aspiraţiunile lorŭ.

Amŭ maĭ spus'o şi altădată, că ţinta acestorŭ douĕ naţionalităţĭ, cu vieţă vigurósă întrînsele şi cu unŭ viitorŭ bine însemnatŭ în cartea naţiunilorŭ, nu are ca basă inimiciţia cu diferitele poporaţiunĭ, fie chiar sporadicŭ rĕspândite prin Balcanĭ nu! respectulŭ dreptulorŭ tuturorŭ: étă temelia d'asupra căreia ele vorŭ sĕ ridice în viitorŭ edificiulŭ lorŭ naţionalŭ.

Şi cu atâtŭ maĭ multŭ trebue sĕ fie convinşĭ de veritatea acestorŭ aspiraţiunĭ óineniĭ politicĭ aĭ Orientuluĭ cu câtŭ sigurŭ este că numaĭ pe principiulŭ înfrăţireĭ naţionalităţilorŭ din Balcanĭ se maĭ póte spera la o justă integritate teritorială şi naţională. Intru atâtŭ întru câtŭ Greciĭ şi Slaviĭ din peninsula balcanică vorŭ înţelege

că e bine sĕ respecte secularele drepturĭ ale Romăno-Albanilorŭ — carĭ naturalmente îşĭ vorŭ da mâna în faţa periculului comunŭ — întru atâtŭ ei nu vorŭ fi supĕraţĭ în legitimele lorŭ drepturĭ şi exercitarea lorŭ se va urma în viitorŭ într'unŭ comunŭ acordŭ, fără a mai fi trebuinţă de tristele expediente de astădĭ.

Nu intră în caracterul nostru de a ameninţa, cu atâtŭ mai mult căcĭ numai prin logica faptelor tindem a convinge pe cei interesaţĭ de atitudinea ce trebue sĕ urmeze; decĭ sĕ nu se ia în nume de rĕu afirmaţiunea că, atâtŭ câtŭ Slavii pe d'o parte, Grecii pe d'alta, vorŭ conspira unii şi alţii contra libertăţii şi consciinţei naţionale a Romăno-Albanilorŭ, ei vorŭ găsi o oposiţiune disperată la aceste poporaţiunĭ vii şi viabile, oposiţiune, care póte sĕ fiă fatală tuturorŭ în acelaşĭ timpŭ. Căcĭ nu trebue sĕ se uite, că certele nóstre interne, sgomotulŭ ce se face, au deşteptatŭ poftele ce au unii vecinĭ puternicŭ d'a se amesteca în afacerile nóstre şi atuncĭ în vanŭ vorŭ fi fostŭ sgomotele, în vanŭ tendinţele de împăcare şi înfrăţire, în vanŭ speranţele pentru unŭ viitorŭ curatŭ naţionalŭ. Repetămŭ încă odată, că înfrăţirea este singura soluţiune a cestiunei orientale, căcĭ aspiraţiunile de mărire ale unora şi altora vorŭ fi, în definitivŭ causa pentru care unŭ nou sâmbure se va forma în orientŭ, care va cere deslegarea sa: Albano-Macedonia. *Et nunc erudimini.*

Erau bine convinşĭ de aceste adevĕrurĭ indiscutabile aceia, carĭ 'şĭ-au pusŭ tóte puterile lorŭ a face sĕ se recunóscă fiăcăruia dreptulŭ sacru ce are, recunoscerea, într'unŭ cuvĕntŭ, a naţionalităţei sale, şi nu găsimŭ îndestulŭ de semnificative cuvinte ca sĕ le lăudămŭ curagiulŭ celorŭ carĭ au luatŭ iniţiativa. Românii Macedonenĭ cu „Lumina“ şi Albanesii imediatŭ în urma lorŭ cu „Drita“ au datŭ probe că vorŭ sĕ trăiască, şi că, pre principiulŭ recunoscerei naţionalităţilorŭ, *sĕ capete dreptulŭ* la cultivarea lorŭ în limba maternă. Sĕ nu se pară curióse cuvintele *sĕ capete dreptulŭ,* căcĭ atâtŭ de orbiţĭ au fostŭ Grecii şi Bulgarii în pretenţiunile lorŭ, încâtŭ 'şĭ-au însuşitŭ dreptulŭ — din nenorocire patronatŭ de împĕratulŭ Otomanilorŭ — de a cultiva şi pe Românĭ şi pe Albanezĭ în limba lorŭ. Şi acuma când fiăcine a ajunsŭ la convingerea de ce este şi ce trebue sĕ fiă, logicŭ este óre ca Grecii şi Bulgarii se se opună curentului Albano-Românŭ? Politicŭ este, din partea lorŭ, de a le nega naţionalitatea, numĕrulŭ şi drepturile ce au din vechime asupra părţei din peninsula balcanică, care se mărginesce la miadă-nópte cu Balcanii şi cu vechia Serbiă, la apusŭ cu Marea Adriatică, la miadă-dĭ cu golfulŭ de Arta, golfulŭ Volo şi Marea Egee, şi la rĕsăritŭ cu Marea Neagră? De sigurŭ nu, va fi rĕspunsulŭ acelora, carĭ cugetă seriosŭ la viitorulŭ naţionalităţilorŭ din peninsula balcanică, şi cu atâtŭ mai energică va fi acéstă denegaţiune, cu câtŭ se vorŭ avea în vedere mijlócele întrebuinţate pentru a se ajunge la scopŭ.

Este tristă, în adevĕrŭ, acea sclăviă religiosă şi tiranică, pe care o impune patriarchatulŭ Constantinopolitanŭ supuşilorŭ sĕi spirituali; sclăvia acesta va oţĕli inimele acelora ce o suferŭ şi îi va face sĕ se rĕdice cu disperare contra apĕsătorilorŭ lorŭ. Ce se va întêmpla, fie-cine lesne o póte prevedea: nu numai că luminarea naţională va obliga pe profesorii grecĭ a părăsi comunele romăno-albane, der chiar şi preoţii din bisericele ortodoxe din peninsulă vorŭ fi isgoniţĭ dela altarele pe carĭ le speculeză în folosulŭ ideei panhelenismului seu panslavismului. Şi odată goniţĭ din proprietăţile romăno-albane — căcĭ ale Romăno-Albanilorŭ suntŭ bisericele şi veniturile bisericescĭ, singurele ce mai rĕmânŭ patriarchiei din Constantinopolŭ — nu vede óre orbitulŭ capŭ ortodoxŭ că edificiulŭ patriarchiei trebue sĕ se prăvălescă în abisŭ, ne mai fiindŭ nimenĭ care sĕ-lŭ susţină, şi rădicându se—póte—în loculŭ lui edificiulŭ sucursalŭ alŭ Vaticanului Romei? Nu simte acestŭ capŭ bisericescŭ orgoliosŭ de bigoţia supuşilorŭ sĕi spirituali, că, pe mĕsură ce elŭ se afundă totŭ mai multŭ în marea greşală de a proscri limbele română şi albană din bisericele creştine din peninsulă, cu atâtŭ tacticii misionarĭ catholicĭ seu protestanţi câştigă terenŭ şi că într'o bună dimineţă se va vedea încungiuratŭ de unŭ lanţŭ puternicŭ de drepturĭ câştigate de misionarĭ?.... Care va fi atuncĭ situaţiunea ce va fi făcutŭ supuşilorŭ sĕi spirituali? De sigurŭ schisma în sensulŭ cum au făcut o Bulgarii seu uniunea. Iată-lŭ, der, avisatŭ.

Pe de altă parte, neseriósele pretenţiunĭ ale Grecilorŭ, şi mai cu deosebire orbirea de a nu simţi de unde vine pericululŭ comunŭ, facŭ şi mai dificilă situaţiunea în Balcanĭ. Colosulŭ Nordului, deşi pare a nu fi tocmai în bune relaţiunĭ cu Bulgaria, nu scapă însĕ nicĭ o ocasiune pentru ca sĕ susţină causa întinderei dominaţiei slave în Balcanĭ, şi—admiţĕndŭ că odată Macedonia şi Albania vorŭ cădea sub Bulgarĭ — lucru ce nu se va pute întêmpla decâtŭ în urma unorŭ lupte de esterminare — nu vĕdŭ óre descendenţii lui Pericle că ei vorŭ fi o singură îmbucătură pentru lacomulŭ Slavŭ?

Pericululŭ, decĭ, pentru Romăno-Albanĭ este mare, este iminentŭ, este unŭ periculŭ de mórte.

In faţa acestui periculŭ Albanesii, cu tóte intrigele şi oposiţiunea ce au avutŭ dela connaţionalii lorŭ vênduţĭ Grecilorŭ, 'şĭ-au strînsŭ rêndurile şi s'au hotărîtŭ sĕ lucreze cu energia desperărei contra tuturorŭ curentelorŭ ce ar tinde sĕ'i lovéscă în naţionalitatea lorŭ. Luminândŭ poporulŭ lorŭ, stringêndŭ relaţiunile de veacurĭ ce aveau cu Românii din Macedonia, şi cerêndŭ din partea legiuitorului suveranŭ, Sultanulŭ, o mai deaprópe apĕrare a intereselorŭ lorŭ interne, Albanesii şi Românii din Macedonia vorŭ merge pe aceeaşĭ cale de desvoltare, opunêndŭ unŭ murŭ de granitŭ săgeţilorŭ aruncate de slăbitele mânĭ ale Grecilorŭ şi de lacomele ghiarĕ ale Slavului dela Nordŭ...

In curêndŭ vomŭ reveni.—*B.*

Mulţămită publică.

Roşia-montană, Ianuariu 1887.

Subscrisulŭ, ca representante alŭ oficiului parochialŭ gr. cat. din locŭ, sunt în placuta posiţiune de a aduce la cunoscinţa on. publicŭ nisce fapte îmbucurătóre îndeplinite prin pietatea credincioşilorŭ acestei bisericĭ.

In lipsa mijlócelorŭ materiale simţindu-se la acéstă biserică o mare trebuinţă de vestminte sânte, s'au aflatŭ unii creştinĭ credincioşi din mijloculŭ nostru, carĭ n'au întârdiatŭ a conlucra din rĕsputerĭ pentru acoperirea acestei lipse, contribuindŭ cu următorele sume domnii şi domnele: Dr. Simeonŭ Cajanŭ 20 fl.; Eufimia Cajanŭ, soţia, 10 fl.; Simeonŭ Henzelŭ 10 fl.; Iuliana Almaşianu 2 fl.; Iosifŭ Giurca 5 fl; Ecaterina Giurca 5 fl.; George Ciura 2 fl.; Golgoţiu Petruţŭ 1 fl.; Alesandru Negru 1 fl.; Stefanŭ Covaciu 2 fl.; Hiszem Alesandru 5 fl.; Iónŭ Ciora 1 fl.; Alesandru Mureşanu 1 fl.; Alesandru Ciora 1 fl.; Ioanŭ Suba 1 fl.; Ana Henzelŭ 3 fl.; Boia Todorŭ 1 fl.; Nicolae Moldovanŭ 1 fl.; Alesandru Giurca 1 fl.; Alesandru Ciura 2 fl.; Suciu Ana 50 cr.; Tataru Lina 20 cr.; George Ciora 50 cr; Marusi Emanuelŭ 1 fl.; Stefanŭ Ciora 50 cr., Salvina Moduna 1 fl.; Maria Komaromi 20 cr.; Eugeniu Hocman 1 fl.; Sofia Komaromi 20 cr.; Petreanu Alesandru 1 fl.: Ioanŭ Rusu 1 fl.; Maria Crişianu 1 fl.; Ioanŭ Farkas 1 fl.; Carol Gruber 1 fl.; Carol Henzel 3 fl.; Emanuil Henzel 2 fl.; Rosalia Sasu 50 cr; Fodina minerală dela St. Maria, troaşiu. 20 fl; Silvia Maiorŭ 3 fl.; Blaşianu Pascu 50 cr.; Valeanu Petruţŭ 50 cr.; Ioanŭ Mureşanu 1 fl.; Nicolae Deveanu 1 fl.; Giurca Avelŭ 1 fl.; Franciscŭ Ilawsky 50 cr. George Sabau 2 fl.; Dănilă Moldovanu 50 cr.; Eugenia Golgotiu 1 fl.; Tomusiu Alexandru 1 fl.; Ioanŭ Sabau seniorŭ 2 fl.; Alexandru Giurca jun. 1 fl.; Beniaminŭ Golgoţŭ 1 fl.; Alexandru Almasianu 2 fl.: Guirca Simeonŭ 1 fl.; Ciora Nicolae 1 fl.; Marianŭ Ioanŭ 1 fl.; Moduna Alecsandru 1 fl.; Drumusiu Augustinu 1 fl.; Drumuşiu Nicolae 1 fl.; Ciura Candinu 2 fl.; Henzelŭ Terezia 2 fl.; Moldovanŭ Ioanŭ 1 fl.: Iuliana Babuţŭ 2 fl; Hebedeanu Stefanŭ 1 fl.; Georgiu Lörincz 50 cr.; Samuilŭ Ianky 1 fl.; Iosifŭ Drumusiu 1 fl.; Franciscŭ Sabau 2 fl.; Iustina Ciora 1 fl.; Tomuşŭ Foltinŭ 2 fl.; Florentina Şuluţŭ 1 fl.: Iustina Albini 2 fl.; Tulia Prurer 50 cr.; Petru Seitu 1 fl.; Ciora Petruţŭ 50 cr.; Ircanŭ Ioanŭ 1 fl. Suma 156 fl. 10 cr.

Din acéstă sumă s'au procuratŭ trei rêndurĭ de vestminte bisericescĭ, a cărorŭ preţŭ cu porto postalŭ a fostŭ 130 fl. 63 cr.; două candelabre de bronzŭ cu 25 fl., er restulŭ de 47 cr. a trecutŭ la cassa bisericei.

Pe lângă aceste contribuirĭ stim. d-nŭ Dr. S. Cajanu şi prea stimata-i soţiă au dăruitŭ bisericei din locŭ unŭ felonŭ cu tóte cele ţinĕtóre de elŭ, în preţŭ de 120 fl. v. a. Acestŭ din urmă este atâtŭ de elegantŭ, încâtŭ póte servi ca una din cele mai frumóse podóbe nu numai pentru o biserică opidană ca a nóstră, ci chiar şi pentru o catedrală. Au mai dăruitŭ acestei bisericĭ stim. d-nŭ Iosifŭ Giurca o cădelniţă (turibulŭ) de argintŭ de Alpaca procuratŭ cu 12 fl.; poporeana Letiţia Lepedeanu unŭ sticharіu de şifonu, giolgiu, în preţŭ cam de 8 fl.; stim. d-na Victoria Henzelŭ o masariţă — covorŭ — de lână, văpsită în valore cam de 5 fl.: stim. d-nă Iuliana Babuţŭ o superpeliţă — cămaşă scurtă — în valore cam de trei fl.; on. d-nŭ Georgiu Cosma unŭ chivotŭ (ciboriu) de bronzŭ întrauritŭ, procuratŭ cu 10 fl. 95 cr. v. a.

Tóte aceste fapte nobile creştinescĭ s'au sĕvêrşitŭ dela 8 Augustŭ a anului 1886 în coce fiindŭ ele efluxulŭ inocenţei şi sincerei bucurii a poporului gr. cat. din locŭ, căruia nu i s'a mai datŭ ocasiune pentru a ave o astfelŭ de bucuriă de cândŭ prin stăruinţa parochului şi protopopului S. cav. de Balintŭ şi ajutorulŭ însemnatŭ materialŭ alŭ lui Ionŭ Babuţiu, se făcuse unŭ clopotŭ acestei bisericĭ. Subscrisulŭ, ca representantŭ alŭ oficiului parochialŭ, îmĭ ţinŭ de sântă datorinţă a aduce cea mai sinceră mulţămită tuturorŭ contribuitorilorŭ, şi mai în specialŭ stimatului d-nŭ Dr. S. Cajanŭ, care pe lângă donaţiunile şi contribuţiunile sale atâtŭ de marinimóse, nu a întârdiatŭ a-şĭ face datorinţa de curatore primarŭ şi cu cuvêntulŭ, îndemnândŭ pe toţĭ la ajutorarea sântei bisericĭ. Ca directorŭ alŭ scólei elementare gr. cat. din locŭ, nu potŭ a nu esprima sincera mulţămită d-lui Dr. Cajanŭ şi pentru împărţirea de manuale în preţŭ de 10 fl. între copii sĕracĭ dela acéstă scolă, ajutândŭ astfelŭ forte multŭ învĕţământul în scola nóstră, carea simţea acéstă lipsă.

Amintescŭ de-o-camdată numai atâta, nefiindŭ încă timpulŭ potrivitŭ pentru a aduce la cunoscinţă on. publicŭ tóte faptele acestui generosŭ bărbatŭ făcute pentru scóla nóstră. Credŭ că faptele vorŭ mărturisi mai bine decâtŭ cuvintele, şi de aceea rogŭ pe on. cetitorĭ, carĭ îşĭ vorŭ mai aduce aminte de o corespondenţă din „Gazetă“ datată din locŭ, luna Octomvre 1886, sĕ le compareze cele de aicĭ cu cele de acolo, şi apoi se judece cu imparţialitate despre adevĕrataea celorŭ comunicate acolo.

Ioanŭ Maiorŭ.
parochŭ gr. cat.

Ultime scirĭ

Berlinŭ, 7 Februariu. — „Gazeta Coloniei“ vorbindŭ despre eventualitatea unui rĕsboiu dice că, în casulŭ când Germania ar fi atacată de duoi, ar puté sĕ céră nu numai ajutorulŭ Austriei, ci încă acela alŭ altorŭ State şi acésta în virtutea unorŭ tratate încheiate. In sferele politice se crede că „Gazeta Coloniei“ a voitŭ sĕ vorbéscă de Italia şi de România.

Londra, 7 Februariu. „Morning Post“ dice că principele de Bismarck, în convorbirile sale, manifestă neîncrederea sa în privinţa afirmărilorŭ pacĭnice ale Franciei.

Berlinŭ, 8 Februariŭ. „Corespondenţa rusă“ dice că diarulŭ „Novosti a primitŭ din Bulgaria următórea telegramă: „D. Stoianof caută a dobândi concursulŭ Regelui Serbiei în scopŭ d'a provoca o rĕscólă în Macedonia.“

—x—

Berlinŭ, 8 Februariu, (cale indirectă). Se respândesce vorba că principele de Bismarck ar avea intenţiunea d'a cere, peste câteva dile, prin intermediarulŭ comitelui de Munster, ambasadorŭ la Parisŭ, esplicărĭ guvernului francesŭ în privinţa baracelorŭ clădite de curêndŭ la hotarele graniţei spre Germania. Se pretinde că principele de Bismarck, în numele guvernului germanŭ, va cere dărîmarea acestorŭ baracc.

—x—

Berlinŭ, 8 Februariu. — „Corespondenţa rusă“, care apare aicĭ în limba germană, afirmă că în cercurile naţionale din Moscova există convingerea că unŭ rĕsboiu între Franţa şi Germania este iminentŭ.

—x—

Constantinopolŭ, 8 Februariu. — Se dice că Pórta ar fi primitŭ din Belgradŭ scirea că Serbia şi România pregătescŭ unŭ proiectŭ de alianţă ce este patronatŭ de Austria şi că aceste două state înarmézâ repede. Din altă parte se afirmă că România ar negocia aicĭ cu Rusia în vederea unei ocupărĭ eventuale a unei părţĭ a Bulgariei de cătră trupele române. Aceste scirĭ contradicĕtóre suntŭ privite ca neîntemeiate.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 9 Februariu. — Camera a votatŭ fără desbatere 116 milióne francĭ pentru armată şi marina de rĕsboiu.

BRUXELA, 9 Februariu. — Ministrulŭ de finanţe a depusŭ în cameră proiectulŭ de lege, prin care se cere unŭ creditŭ de 49 milióne pentru scopurile armatei.

ROMA, 9 Februariu. —In şedinţa camerei, ministrulŭ Depretis împărtăşì, că a demisionatŭ cabinetulŭ din causa situaţiunei parlamentului.

DIVERSE.

Incă unŭ candidatŭ la tronulŭ Bulgariei. — Unŭ nou candidatŭ s'a descoperitŭ de astă dată în modesta persónă a unui principe Alexie Strachimirschi. Precum anunţă o foiă vienesă, între unele scirĭ sosite preşedintelui camerii deputaţilorŭ austriacĭ Dr. Smolka, era şi o petiţiune franţuzéscă sosită din Rusciucŭ a unui principe, Alexie Strachimirski, care face în tótă forma rugarea, ca preşedintele sĕ aducă la cunoscinţa corpului deputaţilorŭ austriacĭ candidatura sa la tronulŭ Bulgariei. Rugarea a fostŭ trimisă — precum anume merită a fi observatŭ — nefrancată şi preşedintele Smolka trebuì sĕ plătească 50 cr. amendă. Principele Strachimirski descrie în petiţiunea sa mai ântéiu trista stare a părăsitei Bulgarie şi periculele anarchiei, carĭ ameninţă ţera. Acéstă stare fără de domnitorŭ, înfricoşată trebue sĕ ia unŭ sfêrşitŭ, şi elŭ, care de aprópe 6 anĭ se îndeletnicesce cu gândulŭ a'şĭ însuşĭ demnitatea de principe bulgarŭ, păşesce acum cu candidatura sa înaintea parlamentului austriacŭ. E de 28 anĭ nensuratŭ, s'a adêncitŭ în timpulŭ anilorŭ sĕi de şcólă în studii comerciale şi financiare. Promite chiar a se însura, pentru că s'ar simţi datorŭ ca principe a îngrijí pentru urmaşĭ. Pentru 6000 fr. pe anŭ ar fi dispusŭ a ocupa loculŭ »Sperŭ,« stă scrisŭ în curiosulŭ actŭ, »a deveni unŭ vrednicŭ urmaşŭ alŭ principelui Battenberg şi a face ţéra fericită, pe care o iubescŭ atâtŭ de multŭ. Decă îţĭ reuşesce d-tale d-le preşedinte a câştiga corpulŭ deputaţilorŭ pentru candidatura mea şi decă Austria o admite, atuncĭ vorŭ fi şi *les autres grandes puissance* (celelalte marĭ puterĭ) de acordŭ. Rĕmânŭ alŭ d-vóstrĕ sincerŭ devotatŭ principe Alexie Strachimirscki.“

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulu la bursa de Viena

din 8 Februariu st. n. 1887.

Rentă de aură 5%	97 —
Rentă de hârtiă 5%	87 45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	145.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	95 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 40
Bonurĭ rurale transilvane	104.40
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	116.40
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	119 80
Renta de hârtiă austriacă	78 20
Renta de arg. austr.	80 20
Renta de aurŭ austr.	109 60
Losurile din 1860	131.75
Acţiunile băncei austro-ungare	852 —
Act. băncei de creditŭ ung.	281.—
Act. băncei de creditŭ austr.	292.—
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6.02
Napoleon-d'orĭ	10.11
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 80
Londra 10 Livres sterlinge	127.—

Cursulu pieţei Braşovu

din 9 Februariu st. n. 1887.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.46	Vênd.	8.48
Argint românesc	»	8.42	»	8.44
Napoleon-d'orĭ	»	10 06	»	10 10
Lire turcescĭ	»	11.45	»	11.48
Imperialĭ	»	10.45	»	10.48
Galbenĭ	»	6 97	»	6.02
Scrisurile fonc. »Albina«	»	101.—	»	102.—
Ruble Rusescĭ	»	116.—	»	117.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 20/887. a. f. sc. c. d.

Licitaţiune de pădure spre tăiare.

Din pădurea dominiului Csicsó-Keresztur, proprietatea fondului nostru de stipendie, se vorŭ vinde după planulŭ de economisare în „Costa viei“ 27 jughere pădure de 48 anĭ, de bĕtrână, ér în „Chizosia“ 24 jughere pădure de 88 anĭ tótă de stejarŭ séu în secţiunĭ de câte 5 jughere 160° séu şi la olaltă la licitaţiunea ce se va ţiné aicĭ în Naseudŭ la oficiulŭ administraţiunei în **27-lea Februariu 1887** dela 10 până la 12 óre înainte de amédĭ, celui ce va da mai multŭ, începêndŭ dela preţulŭ de strigare de 80 fl. v. a. pentru unŭ jugherŭ.

Vadiulŭ va trebui sĕ corespundă numĕrului jugherelorŭ à 80 fl. şi va trebui se fiă 10% a preţului pădurei, la care va reflecta imbiiatorulŭ oferte sigilate timbrate şi provĕdute cu acestŭ vadiu făcute în scrisŭ, se vorŭ accepta până la începerea licitaţiunei cu gura, dér în ele trebue sĕ fiă spusŭ, că oferintele cunósce bine condiţiunile şi se supune lorŭ necondiţiunatŭ.

Informaţiunĭ mai detaiate se dau aicĭ în órele oficióse.

Din şedinţa comisiunei administrătóre de fondurile scolastice centralĭ districtualĭ.

Năseudŭ, 19 Ianuariu 1887.

Preşedintele: **Ionŭ Ciocanŭ.** Secretarulŭ: **Ioachimu Mureşianu.**

Láttam:

Besztercze, 1887 ½.

Br. Bánffy Dezsö, föispán, kir. biztos.

1—3

8879/1886. t. k. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Nicolae Avrám végrehajtatonak néhai Avrám Bucur hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 100 frt. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a brassói kir. törvszék (Zernesti kir. járásbiróság) területén lévö Holbák község határán fekvö a holbáki 1 számu tjkben felvett 1.46/1, 150, 176, 167, 168, 1026 a/2, 1027 a/2, 1028a/2, 1038, 1039a/a, 1040, 1042, 1071/1, 1073, 1074/1, 1040, 1049, 1274 és 1378 hrszámu fekvőkből végrehajtást szenvedő jutalékára az árverést 447 fr. 50 kr. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az 1887. évi Február hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor Holbák község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi November 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1886. December hó 4-ik napján.

A kir. törvényszék mint tkkvi hatóság.

Deési, h. elnök. **Udvarnoky**, hj.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8.51	—	5.43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12.00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2.56	—
Cucerdea	3.14	—	3.64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4.51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clusiu (	5.30	—	5.56	—
(	—	6.03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12.16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezö-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2.02	5.28	5.40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Clusiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11.19	—	—	—	7.36
Ghiris	12.30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.06	—	—	—	10.—
Uiora	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copsa mic	3.36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	—
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9 53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8 42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6 05
Aradulŭ nou	6.19	—	6 33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9 08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6 41
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Koniges & Kopony, Zernescĭ